

Nr 16

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda hemställan om anslag för budgetåret 1957/58 till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar och Omkostnader jämte i ämnena väckta motioner.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln punkterna 140 och 141 (s. 359—386) föreslagit, att riksdagen måtte *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga vissa ändringar i personalförteckningen och fastställa ändrad avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, *dels* till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar och Omkostnader för budgetåret 1957/58 anvisa förslagsanslag av 1 290 000 respektive 543 400 kronor.

I samband med dessa anslagspunkter har jordbruksutskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

1) I: 343 av herr *Hermansson m. fl.*, likalydande med II: 418 av herr *Staxäng m. fl.*, i vilka motioner yrkats, att riksdagen måtte *dels* i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning beträffande upprustning av landets havsforskning och fiskeriundersökningar, *dels* besluta att i avvaktan på utredningens resultat anvisa erforderliga medel för inrättande av två tjänster såsom tekniska biträden i lönegrad Ce 8 vid havsfiskelaboratoriet i Lysekil samt för överförande till biologiska avdelningen av laboratorstjänsten vid den inom kort nedlagda fiskeritekniska avdelningen;

2) II: 423 av herr *Staxäng*, vari yrkats, att riksdagen måtte anvisa ett belopp av 12 000 kronor för anskaffande av erforderligt material till analyslaboratoriet vid Svenska institutet för konserveringsforskning i Göteborg.

Beträffande de skäl, som motionärerna åberopat till stöd för sina yrkanden, får utskottet hänvisa till innehållet i motionerna.

Över motionerna I: 343 och II: 418 har utskottet låtit inhämta yttranden från statskontoret, fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök och Sveriges fiskares riksförbund.

1:o) Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Avlöningar

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt anslagsäskande hemställt, att anslaget skall ökas med 163 150 kronor till 1 364 450 kronor i enlighet med följande beräkning.

<i>Fiskeristyrelsen</i>	Ökning
1. 1 förste byråsekreterare i Ca 29 i st. för Ce 27	2 088
2. 1 kassör i Ce 19 i st. för Ce 17	1 020
3. 1 kansliskrivare i Ce 15	10 944

	Ökning
4. 1 förste avdelningsingenjör i Cg 31	23 988
5. 1 biträde för skriv- och kontorsgöromål i reglerad befordringgång	8 364
6. Löneklassförändringar	4 100
7. Uppräkning av posten till rörligt tillägg	23 000
<i>Sötvattenslaboratoriet</i>	
8. 1 laborator i Ce 31	24 696
9. Löneklassförändringar	1 100
10. Uppräkning av posten till rörligt tillägg	4 600
<i>Havsfiskelaboratoriet</i>	
11. 1 laborator i Ce 33 i st. för Ce 31	1 860
12. 1 kanslibiträde i Ca 11	9 144
13. 2 tekniska biträden i Ce 8	16 032
14. Uppflyttning av 1 tekniskt biträde vid hydrografiska avdelningen från Ce 8 till Ce 11 samt extraordinariesättning av 1 extra tekniskt biträde vid avdelningen	1 164
15. Uppräkning av arvode till en instrumentmakare	234
16. Arvodesreglering för hushållerskan vid hydrografiska avdelningen ..	912
17. Höjda arvoden för vissa observationer och mätningar	1 500
18. Löneklassförändringar	3 900
19. Uppräkning av posten till rörligt tillägg	9 300
<i>Undersöknings- och bevakningsfartygen</i>	
<i>S k a g e r a k</i>	
20. Sjötillägg till fartygets befälhavare	1 000
21. Löneklassförändringar	1 200
22. Uppräkning av kollektivavtalsposten	4 500
23. Uppräkning av posten till rörligt tillägg	4 800
<i>E y s t r a s a l t</i>	
24. Lönereglering för befälhavaren	2 304
25. Uppräkning av kollektivavtalsposten	1 400
	163 150

Vidare hemställer fiskeristyrelsen, därest nuvarande provisorium beträffande vattenvårdens organisation kommer att förlängas, om förstärkning av personalen vid *tillsynsavdelningen* med en kansliskrivare i lönegrad Ce 15 och en institutionsvaktmästare samt om uppflyttning av en byråinspektör från lönegrad Ce 27 till Ca 29, en byråinspektör från lönegrad Cg 27 till Ce 29, en assistent i lönegrad Ce 20 till förste assistent i lönegrad Ce 27, ett tekniskt biträde i reglerad befordringgång till lönegrad Ce 8 och ett extra kontorsbiträde till kontorsbiträde i reglerad befordringgång ävensom om extraordinariesättning av en byråinspektörstjänst i lönegrad Cg 27.

Fiskeristyrelsen hemställer därutöver — i anslutning till beslut av 1954 års riksdag — att *den fiskeritekniska avdelningen vid havsfiskelaboratoriet* skall nedläggas vid den nuvarande laboratorns avgång. Den vid avdelningen befintliga laboratorstjänsten bör därvid — efter uppflyttning i den sedvanliga lönegraden för laboratorer — omvandlas till en laboratorstjänst för planktonforskning. Avdelningens tekniska biträde föreslås skola överflyttas till biologiska arbetsuppgifter. Vidare hemställer styrelsen, att den nuvarande innehavarens tjänst som laborator i lönegrad 29 skall höjas till lönegrad 31 eller att riksdagens medgivande skall utverkas till att tjänsteinnehavaren erhåller tjänste- och familjepension beräknad efter lönegrad 31.

Som motivering för punkterna 12 och 13 i sammanställningen har fiskeristyrelsen anfört följande.

12 och 13. Vid anmälan i statsrådet den 23 januari 1948 av fråga om avlåtande till riksdagen av propositionen 1948:49 angående inrättande av en fiskeristyrelse med statens fiskeriförsök m. m. yttrade föredragande statsrådet rörande undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område m. m. bl. a. följande (s. 39—40).

Vad den hydrografiska forskningen beträffar torde frågan om dess framtida ställning icke ännu vara tillräckligt utredd och mogen för avgörande. Tills vidare torde därför även denna forskningsgren få inordnas såsom en avdelning under den här förordade undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket.

I princip kan jag väl omfatta önskemålet om en utbyggnad av förevarande försöks- och forskningsväsende på fiskets område. Med den återhållsamhet, som i nuvarande ekonomiska läge bör iakttagas i fråga om statlig och annan offentlig verksamhet, och med hänsyn framför allt till nödvändigheten att i största möjliga utsträckning uppskjuta investeringar i byggnadsprojekt är jag emellertid icke nu beredd att tillstyrka en utvidgning utan anser, att erfarenheterna av den nya organisationsformen tills vidare bör avvaktas.

Av det anförda framgår enligt styrelsen, att statsmakterna vid inrättandet år 1948 av fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök uttryckligen uppfattade den då i allt väsentligt orubbade undersöknings- och försöksorganisationen på fiskets område som ett provisorium, vilket borde bli föremål för översyn, sedan erfarenheter av denna organisationsform vunnits. Dessa erfarenheter har successivt anmälts för statsmakterna i styrelsens anslagsäskanden under de gångna åtta åren utan att likväl därpå grundade förslag till förbättringar eller utvidgningar föranlett åtgärd utom såvitt angår kravet på inrättandet av en laboratorstjänst för ostkustfisket. För undersöknings- och försöksanstalten för havsfisket (havsfiskelaboratoriet) i övrigt är organisationen i allt väsentligt densamma, som gällde före styrelsens tillkomst den 1 juli 1948, och samma är förhållandet beträffande undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket (sötvattenslaboratoriet). Styrelsen har i flera tidigare anslagsskrivelser med skärpa understrukt det prekära läget för havsfiskelaboratoriet, inom vilket betydande personal-

förstärkningar måste tillkomma för att sätta laboratoriet i stånd att fullgöra sina uppgifter på havsfiskeforskningens område. Som läget nu är, kan laboratoriet icke behörigen fullgöra de undersökningar, som påkallas inom ramen för det internationella samarbetet på havsfiskets område inom internationella rådet för havsforskning eller på grund av konventionsåtaganden.

Laboratoriet kan icke heller påtaga sig att inom rimlig tid slutföra sådana undersökningar rörande fiskbestånd m. m., som erfordras såsom underlag för nya internationella överenskommelser till fiskets skydd. Den viktiga frågan om den hydrografiska forskningens organisation kvarstår olöst sedan 1948, trots att styrelsen alltsedan 1949 påkallat vissa jämkningar inom denna organisation. För sötvattenslaboratoriets del erfordras som styrelsen påpekat årligen sedan år 1951 en personell upprustning med sikte bl. a. på att den ekonomiskt så betydelsefulla frågan om kräftpesten och dess bekämpande skall kunna utforskas.

Det är sålunda, framhåller styrelsen, på hela försöks- och undersökningsområdet inom fiskeriväsendet en rad problem, som poekar på sin lösning. Eftersom styrelsens förslag i dessa hänseenden icke föranlett någon åtgärd, synes det riktigast, att problemen blir föremål för övervägande och förslag genom särskild sakkunnigutredning. Styrelsen föreslår alltså, att frågan om en upprustning och modernisering av undersöknings- och försöksorganisationen på fiskets område i anslutning till uttalandena i ämnet i propositionen 1948: 49 måtte utredas.

Utan att avvakta resultatet av denna utredning och utan att föregripa detta resultat måste dock enligt styrelsens mening redan nu biträdesfrågan för havsfiskelaboratoriets del lösas. Det tidigare påpekade förhållandet, att laboratoriets tre kvalificerade biologer gemensamt har endast ett tekniskt biträde till sitt förfogande har lett till att detta biträde f. n. måst sjukskriva sig på grund av överansträngning. Av angivna skäl påkallas de åtgärder, som styrelsen närmare anger i det följande.

En fr. o. m. budgetåret 1953/54 inrättad laboratoriebiträdestjänst i lönegrad Ce 11 vid havsfiskelaboratoriets biologiska avdelning bör utbytas mot en ordinarie kanslibitträdestjänst i lönegrad Ca 11, vilket motsvarar arbetsuppgifterna för denna tjänst och dess ställning inom organisationen. Samtidigt bör emellertid finnas ett laboratoriebiträde i Ce 11. Vidare bör havsfiskelaboratoriets biologiska avdelning tillföras två nya tekniska biträden i lönegrad Ce 8, enär en dylik nu befintlig biträdestjänst måste disponeras för den fiskeritekniska (kemisk-tekniska) avdelningen, vilken enligt beslut av 1954 års riksdag skall bibehållas tills vidare men enligt förslag i det följande bör omvandlas till en avdelning för planktonforskning. Vid bifall till styrelsens nu framlagda förslag kommer de befintliga tre biologiska laboratorerna vid havsfiskelaboratoriet i Lysekil att disponera var sitt laboratoriebiträde.

Havsfiskelaboratoriets fiskeritekniska avdelning. I fråga om den tidigare behandlingen av frågan om denna avdelnings fortbestånd anför fiskeristyrelsen i huvudsak följande.

Till det vid IX ht 1954 p. 145 s. 285—299 fogade utdraget av statsrådsprotokollet anmälde föredragande statsrådet bl. a. ett av styrelsen framlagt förslag om nedläggande av den fiskeritekhniska avdelningen vid havsfiske-laboratoriet i Lysekil samt anförde därvid bl. a., att han anslöt sig till upp-tattningen, att den fiskeritekhniska avdelningen borde nedläggas. I fråga om formerna för avvecklingen anfördes vidare, att frågan om nedläggandet och därmed sammanhängande spörsmål borde upptagas först i samband med att den nuvarande laboratorn vid avdelningen avgick från sin tjänst. I sitt av riksdagen godkända utlåtande 1954: 1 (p. 122, s. 100) anförde jordbruksutskottet, att utskottet icke hade något att erinra mot att frågan om nedläggandet av ifrågavarande avdelning och därmed sammanhängande spörsmål upptogs till prövning först i samband med att den nuvarande laboratorn vid avdelningen avgick från sin tjänst.

I anslutning till detta beslut vid 1954 års riksdag erinrar styrelsen om att den nuvarande laboratorn vid avdelningen uppnår pensioneringsperiodens nedre gräns med utgången av januari månad 1957, samt att han fördenskull enligt gällande författningar i princip är skyldig att avgå från sin tjänst med utgången av januari månad 1958, alltså sedan något mer än hälften av budgetåret 1957/58 gått till ända. Av styrelsen här redovisade spörsmål torde därför böra bringas till sin lösning i samband med framläggandet av riksstatsförslaget för nämnda budgetår.

Vid 1952 års tjänsteförteckningsrevision, då normalgraden för laboratorer inom styrelsens verksamhetsområde höjdes från lönegrad 29 till lönegrad 31, fick innehavaren av här ifrågavarande laboratorstjänst kvarstå i lönegrad 29. Detta förhållande anser styrelsen obilligt och orättvist och föreslår därför, att ifrågavarande laboratorstjänst antingen måtte höjas till lönegrad 31 eller att riksdagens medgivande måtte utverkas till att tjänstinnehavaren erhåller en tjänste- och familjepension beräknad efter lönegrad 31.

Styrelsen vidhåller i övrigt de synpunkter och förslag, som den framlagt i den i IX ht 1954 behandlade skrivelsen av innebörd, att den befintliga laboratorstjänsten efter den nyss begärda uppflyttningen skall omvandlas till en laboratur för planktonforskning och att avdelningens tekniska biträde skall överflyttas till biologiska arbetsuppgifter.

Y t t r a n d e n. Över fiskeristyrelsens förslag att nedlägga havsfiskelaboratoriets fiskeritekhniska avdelning har yttranden avgivits av styrelsen för institutet för konserveringsforskning samt Svenska konserverfabrikernas riksförening. Av innehållet i de avgivna yttrandena torde få återgivas följande.

Styrelsen för institutet för konserveringsforskning anmäler — med hänvisning till ett den 17 oktober 1953 avgivet yttrande i samma fråga (IX ht s. 294—295) — att styrelsen fortfarande är beredd att övertaga den verksamhet, som bedrivs vid den fiskeritekhniska avdelningen inom havsfiskelaboratoriet under förutsättning dels att institutets analyslaboratorium under iakttagande av bestämmelserna i 8 § i det mellan staten och stiftelsen Svensk konserveringsforskning träffade avtalet kan fortsätta sin verksamhet, dels att institutet vid övertagande av verksamheten kan räkna med ett engångsanslag å högst 25 000 kronor för utrustning, dels att de uppdrag, som tilldelas institutet kan debiteras efter samma principer, som nu

tillämpas av analyslaboratoriet. Styrelsen framhåller, att nyssnämnda år 1953 avgivna yttrande i allt väsentligt fortfarande äger giltighet, samt anför därutöver följande.

I enlighet med de riktlinjer, som uppdrogs i SOU 1945: 6, har vid institutet inrättats ett analyslaboratorium, som har till uppgift att mot betalning utföra analyser på uppdrag från näringslivet och statliga myndigheter. Styrelsen är av den uppfattningen, att analyslaboratoriet fyller en viktig uppgift, men vill även framhålla, att laboratoriets finansieringsfråga icke blivit tillfredsställande löst. Styrelsen vill härvidlag hänvisa till § 8 i det mellan staten och stiftelsen Svensk konserveringsforskning träffade avtalet, så lydande:

»I den till institutet upplåtna byggnaden må, mot hyra som institutets styrelse bestämmer, inrymmas ett analyslaboratorium med syfte att mot ersättning utöva kontroll och provningsverksamhet. Ifrågavarande verksamhet, till vilken staten icke enligt detta avtal har att lämna något bidrag, skall drivas ekonomiskt fristående.»

Ungefär hälften av de uppdrag, som utförts vid laboratoriet, har lämnats av Svenska konservkontrollen. Då planer nu föreligger inom konservkontrollen att inskränka kontrollverksamheten, finnes risk för att laboratoriet — åtminstone under den närmaste tiden — ej kan värva nya främmande uppdragsgivare i sådan utsträckning, att de bortfallna uppdragen ersättes. Härigenom kan omsättningen bli för låg för att ett minimum av fasta kostnader skall kunna täckas.

Svenska konserverfabrikernas riksförening anför, att representanter för föreningen vid upprepade tillfällen uttalat sig positivt för ett bibehållande av havsfiskelaboratoriets fiskeritekhniska avdelning i Lysekil, och framhåller, att denna avdelning är den institution, som sedan årtal tillbaka städse på ett mycket tillfredsställande sätt bistått fiskkonserverindustrien vid utövandet av dess näring. Avdelningens uppgifter har icke blott varit av kontrollerande art, såsom vid sardinfiskena, utan även rent vetenskapliga i den utsträckning, som begränsningen av till förfogande stående personal tillåtit. Avdelningen har i sistnämnda avseende exempelvis ägnat sig åt den för konserverindustrien så betydelsefulla vattenfrågan och vattenreningen. Det har under årens lopp visat sig möjligt att hos avdelningen relativt snabbt få svar på frågor beträffande olika problem inom fabrikationen. Föreningen påpekar, att fiskkonserverindustrien på Bohuskusten består av en rad mindre och medelstora företag samt att det ligger utom det tänkbaras gränser, att var och en eller en liten grupp av dessa skulle kunna gottgöra en särskild laborator. Under sådana förhållanden får laboratorn vid fiskeritekhniska avdelningen i Lysekil så mycket större betydelse för industrien. Vidare anför föreningen, att det gjorts gällande, att fiskeritekhniska avdelningens arbete är av sådant slag, att detsamma lätt skulle kunna övertagas av Svenska institutet för konserveringsforskning. Utan att vilja ingå på något bemötande härav är emellertid föreningens medlemmar övertygade om att ett överförande till institutet av den fiskeritekhniska avdelningens arbete endast skulle komma att avsevärt betunga arbetet vid institutet. Avdelningens arbete är av betydligt mera praktisk art än institutets, och tidsutdräkten

för besvarande av förfrågningar eller lösande av problem skulle säkert bli till stort men för fiskkonservindustrien. Föreningen framhåller, att denna industri visat sin uppskattning av fiskeritekniska avdelningens arbete genom att vid skilda tillfällen bekosta laboratorns resor till konferenser och studier i utlandet samt dessutom inköpt materiell utrustning, som ställts till laboratorns förfogande. Föreningen påminner till sist om att vid det tillfälle, då representanter för föreningen förhandlade med statens representanter angående institutet, från industriens sida framhölls som ett önskemål, att fiskeritekniska avdelningen i Lysekil skulle bibehållas oförändrad eller att i vart fall inga åtgärder skulle vidtagas, förrän laboratorn uppnått pensionsålderns övre gräns.

Med hänsyn till statsmakternas uttalande vid 1954 års riksdag synes enligt *statskontorets* mening havsfiskelaboratoriets fiskeritekniska avdelning böra avvecklas vid utgången av innevarande budgetår. Ämbetsverket måste därför avstyrka, att avdelningens laboratorstjänst bibehålles och uppflyttas i högre lönegrad samt att nuvarande innehavare av densamma, vilken uppnår den för honom gällande pensioneringsperiodens nedre gräns vid utgången av januari 1957, tillförsäkras tjänste- och familjepensionsförmåner, som om befattningen varit hänförd till lönegrad 31.

Föredragande statsrådet har — efter redogörelse för fiskeristyrelsens motivering för yrkandena under övriga i det föregående icke närmare berörda punkter — anfört följande.

»I ett den 1 december 1954 avgivet betänkande framlade vattenvårdskommittén förslag till åtgärder för en förbättrad vattenvård. Utan att i vidare mån taga ställning till sagda förslag förordades i 1956 års statsverksproposition — i syfte att bereda ökade möjligheter för en mera effektiv vattenvård — en ytterligare utbyggnad av fiskeristyrelsens tillsynsavdelning, vilken även år 1954 efter framställning av nyssnämnda kommitté tillfördes viss förstärkning. I syfte att ytterligare effektivisera vattenvården har Kungl. Maj:t den 28 december 1956 avlåtit proposition till riksdagen angående vattentillsynens organisation m. m. Propositionen, till vilken jag i övrigt torde få hänvisa, innehåller bl. a. förslag till principlösning av vattentillsynens successiva utbyggnad. I anslutning härtill finner jag mig böra föreslå, att fiskeristyrelsens tillsynsavdelning under budgetåret 1957/58 skall utökas med ännu en vatteninspektör i lönegrad Ce 27, en kontorist i lönegrad Ce 13, en institutionsvaktmästare i lönegrad Ca 12 samt ett diskbiträde med arvode motsvarande löneklass 5 i ortsgrupp 5. Vidare bör för en föredragande i hygieniska frågor beräknas ett belopp av 10 000 kronor. Med anledning härav bör förevarande anslag höjas med $(20\,500 + 10\,600 + 10\,300 + 7\,400 + 10\,000 =)$ 58 800 kronor. Jag finner mig vidare böra förorda, att tillsynsavdelningen vid anslagsberäkningen samt i avlöningsstaten skall redovisas särskilt och icke såsom hittills tillsammans med fiskeristyrelsen.

Vad beträffar frågan om havsfiskelaboratoriets fiskeritekniska avdelning i Lysekil vill jag först erinra om att i 1954 års statsverksproposition uttala-

des, att avdelningen i enlighet med förslag av fiskeristyrelsen borde nedläggas men att de av styrelsen föreslagna formerna härför icke kunde godtagas. Av olika skäl föreslogs i sagda proposition, att frågan om nedläggandet och därmed sammanhängande spörsmål skulle upptagas först i samband med att den nuvarande laboratorn vid avdelningen avgick från sin tjänst. Vad sålunda anförts lämnades utan erinran av riksdagen.

Fiskeristyrelsen har nu anmält, att ifrågavarande laborator med utgången av januari 1957 uppnår pensioneringsperiodens nedre gräns, varför frågan om avdelningens fortbestånd torde böra bringas till sin lösning i samband med framläggandet av riksstatsförslaget för budgetåret 1957/58. Styrelsen, som fortfarande anser, att den fiskeritekniska avdelningen bör nedläggas, har vidare framlagt vissa förslag till åtgärder i samband med nedläggandet.

Vad i ärendet förekommit såväl vid framläggandet av 1954 års statsverksproposition som nu synes ge vid handen, att den analysverksamhet, som bedrivs vid avdelningen, är önskvärd även för framtiden samt att den åtminstone i vissa delar är av sådan art, att den för att kunna tillgodose fiskindustriens behov lämpligen bör utföras i Lysekil. Institutet för konserveringsforskning har förklarat, att dess analyslaboratorium under vissa förutsättningar kan övertaga avdelningens arbetsuppgifter, och har förklarat sig villigt att tidvis förlägga en del av laboratoriets verksamhet till Lysekil. Ett nedläggande av den fiskeritekniska avdelningen kommer därigenom icke att medföra annan olägenhet för fiskindustrien än att denna därefter har att utge ersättning för utförda analyser.

I anslutning härtill och till vad som anförts i 1954 års statsverksproposition i denna fråga samt i enlighet med fiskeristyrelsens förslag finner jag mig nu böra förorda, att den fiskeritekniska avdelningen skall nedläggas med utgången av juni månad 1957. Jag kan emellertid icke helt ansluta mig till de av fiskeristyrelsen framlagda förslagen till åtgärder i samband härmed. Jag kan sålunda icke tillstyrka, att den nuvarande laboratorstjänsten vid avdelningen skall uppflyttas från lönegrad 29 till lönegrad 31, och ej heller förorda det alternativa förslaget, att den nuvarande innehavaren av denna tjänst skall erhålla tjänste- och familjepension efter lönegrad 31. Jag finner mig även böra avstyrka styrelsens förslag, att den vid avdelningen befintliga laboratorstjänsten skall omvandlas till en laboratur för planktonforskning i lönegrad 31. Däremot anser jag mig böra tillstyrka, att avdelningens tekniska biträde skall överföras till biologiska arbetsuppgifter inom havsfiskelaboratoriet.

Institutet för konserveringsforskning har såsom en av förutsättningarna för övertagandet av fiskeritekniska avdelningens verksamhet angivit, att institutet skall erhålla statsbidrag med 25 000 kronor för att komplettera analyslaboratoriets utrustning. Något särskilt statsbidrag för sagda ändamål finner jag mig emellertid icke kunna förorda.

Vad härefter angår fiskeristyrelsen i övrigt anser jag mig icke kunna tillstyrka framställningen om inrättande av nya tjänster eller om vissa lönegradsuppflyttningar. Av styrelsen förordad ordinariesättning av tjänsten som

förste byråsekreterare synes icke böra vinna bifall. Däremot biträder jag förslaget till extraordinariesättning av en tjänst som tekniskt biträde vid havsfiskelaboratoriets hydrografiska avdelning. Vidare tillstyrker jag, att för befälhavaren på Eystrasalt skall inrättas en lönegradsplacerad tjänst. Denna synes böra inplaceras i lönegrad Ce 15. Härför bör anslaget höjas med 400 kronor. Jag finner mig även böra tillstyrka ökad medelsanvisning för uppräknings i enlighet med styrelsens förslag av arvodet till hushållerskan vid havsfiskelaboratoriets hydrografiska avdelning samt för uppräknings av arvodena för vissa observationer och mätningar. För sistnämnda båda ändamål bör anslaget höjas med $(900 + 900 =) 1\ 800$ kronor. Vid bifall till vad jag i det föregående anfört beträffande havsfiskelaboratoriets fiskeritekniska avdelning, bör å andra sidan anslaget minskas med 24 300 kronor. Vidare bör arvodet till havsfiskelaboratoriets instrumentmakare utgå ur styrelsens avlöningsstat. Enligt vad jag inhämtat, föreslår nämligen chefen för eklestastikdepartementet under anslaget Bidrag till oceanografiska institutet, att instrumentmakaren skall helt avlönas av institutet men att han samtidigt skall åläggas att för fiskeristyrelsens räkning fullgöra de uppgifter, som hittills ankommit på honom. Härigenom minskas anslaget med 5 900 kronor. I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor, bör en byråsekreterartjänst i lönegrad Ca 25 ändras till en förste byråsekreterartjänst i lönegrad Ca 27. Innehavaren av sagda befattning tjänstgör vid de fiskeribiologiska undersökningar, vilka på uppdragsgivares bekostnad utföres inom fiskeristyrelsens sötvattenslaboratorium. Med hänsyn härtill behöver i detta sammanhang icke beräknas något belopp för lönegradsförändringen. På grund av beräknade löneklassförändringar torde anslaget böra höjas med sammanlagt 10 300 kronor. Uppräkning bör vidare ske av posten till rörligt tilllägg med sammanlagt 41 700 kronor samt av kollektivavtalsposterna för Skagerak och Eystrasalt med $(4\ 500 + 1\ 400 =) 5\ 900$ kronor. Under anslaget torde med hänsyn till belastningen icke behöva beräknas någon ökad medelsanvisning för arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, liksom ej heller för ersättningar till sakkunniga. Den för sistnämnda ändamål under fiskeristyrelsen upptagna posten torde böra fördelas med 500 kronor på styrelsen och 1 500 kronor på tillsynsavdelningen. Kostnaderna för den till tillsynsavdelningen knutna rådgivande nämnden torde böra bestridas ur sistnämnda post.

Utöver vad i det föregående förordats finner jag mig icke kunna tillstyrka vad fiskeristyrelsen yrkat under förevarande anslag. Detsamma torde därför för nästa budgetår böra höjas med $(58\ 800 + 400 + 1\ 800 - 24\ 300 - 5\ 900 + 10\ 300 + 41\ 700 + 5\ 900 =) 88\ 700$ kronor.

Å personalförteckningen bör uppföras ytterligare en tjänst såsom vatteninspektör i lönegrad Ce 27, en tjänst såsom förste byråsekreterare i lönegrad Ca 27 och en tjänst såsom institutionsvaktmästare i lönegrad Ca 12. Samtidigt bör från förteckningen avföras en tjänst såsom laborator i Ce 29 samt en tjänst såsom byråsekreterare i lönegrad Ca 25.»

I ett den 27 februari 1957 avgivet yttrande över motionerna I: 343 och II: 418 har *statskontoret* föreslagit, att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Då undersöknings- och försöksverksamheten på fiskets område år 1948 inordnades under fiskeristyrelsen framhöll föredragande statsrådet (prop. 1948: 49, s. 38 ff.) bl. a., att försöksverksamheten icke kunde bli av alltför stor omfattning, enär den måste anpassas efter fiskerinäringens ställning inom landets näringsliv. Då föreliggande önskemål om utbyggnad av verksamheten avvisades under hänvisning till den återhållsamhet, som på grund av det ekonomiska läget måste iakttagas. De av motionärerna nu framförda förslagen har samtliga upptagits i fiskeristyrelsens anslagsäskanden för budgetåret 1957/58 men har icke föranlett något Kungl. Maj:ts förslag till riksdagen i vidare mån, än att fiskeritekniska avdelningens tekniska bi-träde föreslås skola överföras till biologiska arbetsuppgifter inom havsfiskelaboratoriet. Prövning av förevarande önskemål har sålunda skett vid budgetberedningen, utan att de befunnits kunna beaktas i större utsträckning än nyss angivits. Då i motionerna icke anförts några nya skäl till stöd för yrkandena, anser statskontoret anledning icke finnas till ändrat ställningstagande. Beträffande de av motionärerna särskilt omnämnda sillmärkningsexperimenten i Nordsjön instundande sommar erinrar statskontoret, att jordbruksdepartementet i skrivelse till utrikesdepartementet den 15 januari 1957 förklarar, att Sverige bör medverka vid ifrågavarande undersökningar under förutsättning bl. a., att kostnaderna för Sveriges vidkommande icke överstiger 17 600 kronor.

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sitt den 22 februari 1957 dagtecknade yttrande över motionerna I: 343 och II: 418 tillstyrkt, att riksdagen måtte *dels* i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning rörande upprustning av havsfiskelaboratoriets biologiska och hydrografiska avdelningar, *dels* i avvaktan härpå besluta den förstärkning av laboratoriets personal m. m., som fiskeristyrelsen närmare angivit i sitt yttrande. Därvid har styrelsen anført bl. a. följande.

På den biologiska och hydrografiska havsforskningens område har vårt land utfört en pionjärgärning och intog även länge en ledande ställning. Det var sålunda ett svenskt initiativ, som ledde till bildandet av det internationella rådet för havsforskning år 1902, och ungefär samtidigt bildades som ett sammanhållande organ den svenska hydrografisk-biologiska kommissionen för de nationella forskningsinsatserna på detta område. Nyssnämnda år skapades även den första hydrografiska undersökningsstationen i vårt land på St. Bornö i Gullmarsfjordens inre del, och år 1905 ställdes ett för ändamålet särskilt byggt undersökningsfartyg, Skagerak, till förfogande för denna forskningsverksamhet.

Den svenska havsforskningens resurser förblev i det väsentliga oförändrade till början av 1930-talet. Åren 1931 och 1932 skedde emellertid en betydande upprustning tack vare storartade donationer från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Genom donationer förstnämnda år kunde i Lysekil skapas det nuvarande havsfiskelaboratoriet med en biologisk och en fiskeriteknisk (kemisk-teknisk) avdelning, och år 1932 kunde för statens räkning förvärvas stationen å St. Bornö, som dithills befunnit sig i enskild ägo och med statsmedel förhyrts för havsforskningens behov. Enligt styrelsen förtjänar det i detta sammanhang antecknas, att det också var donationsmedel

från nyssnämnda stiftelse, som möjliggjorde upprättandet åren 1931—1932 av en undersöknings- och försöksanstalt för insjöfisket i Drottningholm.

Enligt styrelsen kan det sålunda med fog sägas, att svensk fiskeri- och havsforskning igångsatts och upprustats genom enskild offervilja och allmänanda, och att statsverket icke haft att vidkännas nämnvärda kapitalkostnader (investeringar) när det gäller att skapa den institutions- och laboriemässiga grundvalen för verksamheten. Statsverket har emellertid självfallet på olika sätt svarat för de löpande drift- och underhållskostnaderna, såsom avlöningar och omkostnader m. m.

Efter upprustningen i början av 1930-talet har vår fiskeri- och havsforskning i allt väsentligt lämnats orubbad, såvitt gäller insatser över den allmänna statsbudgeten, och om man bortser från den speciella verksamhet med mera allmänt hygieniska och medicinska än fiskefrämjande syften, som vattenvården på senare tid kommit att innebära. Tillkomsten av en fiskeristyreelse vid 1948 års riksdag (prop. 49; JoU 15; rskr. 264) innebar nämligen endast skapandet av en enhetlig topporganisation ovanför de befintliga arbetsenheterna på forskningsområdet, under det att av statsfinansiella skäl och i avvaktan på ytterligare erfarenheter de under kollektivbenämningen statens fiskeriförsök sammanförda undersökningsanstalterna, alltså den egentliga arbetsorganisationen på fiskeriforskningens och havsundersökningens områden, i allt väsentligt fick förbli vid det gamla.

Under de snart tio år fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök varit i verksamhet har någon mera påtaglig upprustning av undersöknings- och försöksanstalterna för havsfisket och för sötvattensfisket över statsbudgeten icke ägt rum. Dessa organisationsenheter kvarstår alltså vid den personella och ekonomiska nivå, som bestämdes i början på 1930-talet. Däremot har en del specialorganisationer upprustats i betydande omfattning. Till den del det rört sig om styrelsens tillsynsavdelning för vattenföreningar i Drottningholm har denna upprustning ägt rum med tillbakasättande av den egentliga fiskeriundersökningsorganisationen sålunda, att upprustningen av tillsynsavdelningen inberäknats i de egentliga fiskeribehoven, som därvid på grund av rådande statsfinansiella situation fått stå tillbaka. Detta förhållande kan enligt styrelsen knappast anses riktigt särskilt i betraktande av att numera i prop. 1957: 49 förslag framlagts om att tillsynsavdelningen skall överföras till byggnadsstyrelsen.

Vidare har inom ramen för undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket men på bekostnad av särskilda uppbördsmedel utom statsbudgeten uppbyggts en mycket stor organisation för undersökning av sjöregleringars inverkan på fisket. En ytterligare, högst betydande upprustning av denna organisation förutses i prop. 1957: 22. Ur statsfinansiell synpunkt kan det visserligen sägas vara likgiltigt, om man på detta sätt uppbygger och utvidgar en specialorganisation inom sötvattensfiskets område, men ur synpunkten av hushållningen med och inriktningen av det allmännas resurser i fråga om forsknings- och försökspersonal med erforderlig utbildning synes det knappast möjligt att av rent formalbudgetära skäl förbi-gå denna fråga.

Trots att styrelsen under en lång följd av år i sina anslagsframställningar fäst statsmakternas uppmärksamhet på det prekära läget i fråga om vårt lands havsfiske- och havsundersökningar, har resultatet endast blivit de förstärkningar av specialorganisationer, varom nyss talats, med en klar snedbelastning inom statens fiskeriförsök som följd. Enligt styrelsen torde det av nyss anförda förhållanden klart framgå, att tiden är mogen för en skyndsamt utredning i de avseenden, som angivits i de remitterade motionerna. Härför talar även det förhållandet, att det är i och genom havsforsk-

ningens institutioner, som vårt land har att fullgöra sina internationella förpliktelser på fiskets område; detta i motsats till insjöfiskets institutioner, vars arbetsområde är nationellt begränsat. Men även ur fiskerinäringens synpunkt är det av synnerlig vikt, att undersökningarna på havsfiskets område kan bedrivas i erforderlig omfattning.

Vad nu anförts gäller emellertid icke blott de fiskeribiologiska havsundersökningarna utan också de hydrografiska undersökningarna av betydelse för fisket. Frågan om organisationen av dessa undersökningar ställdes på framtiden i prop. 1948: 49 och har ännu icke vunnit sin lösning, vilket varit till betydande nackdel för denna viktiga verksamhet.

Det är enligt styrelsen tydligen högst angeläget, att den i motionerna begärda utredningen bedrivs med största skyndsamhet, så att förslag i ämnet kan underställas nästa års riksdag. Men det är lika angeläget och viktigt, att de i motionerna avsedda åtgärderna för en omedelbar förstärkning av havsfiskelaboratoriets personal blir genomförda. I sådant avseende synes riksdagen böra besluta om inrättandet fr. o. m. den 1 juli 1957 av två tekniska biträdestjänster och en laboratorstjänst i utbyte mot den laboratorstjänst som nu finnes vid laboratoriets fiskeritekniska avdelning, vilken nedlägges med utgången av juni 1957. Av de båda tekniska biträdestjänsterna bör av skäl, som styrelsen redovisat i sin anslagsframställning, den ena placeras i lönegrad 11 och den andra i lönegrad 8.

Slutligen har *Sveriges fiskares riksförbund* i yttrande den 14 mars 1957 över motionerna I: 343 och II: 418 förordat bifall till yrkandena i motionerna. Därvid anför förbundet, att i motionerna påvisats de väsentligaste missförhållandena i vårt nuvarande läge beträffande havsforskning och fiskeriundersökningar. Förbundet ansluter sig helt till de i motionerna framlagda synpunkterna och anser sig böra understryka nödvändigheten av snara åtgärder från statsmakternas sida för undvikande av allvarliga och för fisket menliga följder av den rådande eftersläpningen på detta viktiga område.

Utskottet. I motionerna I: 343 och II: 418 upptages till en början frågan om försöks- och undersökningsverksamheten på fiskets område till diskussion. Därvid understrykes av motionärerna, att fisket icke kan bibehållas än mindre utvecklas om man icke genomför på vetenskapliga rön grundade åtgärder för att samtidigt skydda beståndet. Enligt motionärernas uppfattning är förhållandena på området icke tillfredsställande f. n. Motionärerna belyser detta särskilt i fråga om sillundersökningarna men framhåller samtidigt, att det självfallet finnes många andra fiskslag beträffande vilka minst lika angelägna forskningsuppgifter väntar på sin lösning. Sålunda är enligt motionärerna forskningen beträffande skarpsillen, vitlingen, räkan, hummern, havskräftan och plankton mycket eftersatt och kräver ökade insatser. Med hänsyn härtill begäres i motionerna, att ifrågavarande problem måtte bli föremål för överväganden och förslag genom en utredning i ämnet.

Utskottet anser i likhet med motionärerna angeläget, att staten medverkar till att forsknings- och försöksverksamheten på fiskets område intensifieras. Förutom de aktuella frågor, som härvidlag uppräknats i motionerna, vill ut-

skottet för sin del nämna problemet om den minskade förekomsten av strömming och därmed sammanhängande spörsmål. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på de av motionärerna och utskottet berörda problemen samt vidtager de åtgärder, som med anledning härav kan anses påkallade. Någon formelig framställning från riksdagens sida om utredning i ämnet synes därför icke erforderlig. Vad utskottet ovan anfört bör dock genom skrivelse till Kungl. Maj:t bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.

I fråga om medelsberäkningen under anslagspunkten biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet är sålunda icke berett att förorda de i motionerna I: 343 och II: 418 begärda personalförstärkningarna. Med hänsyn härtill bör fiskeristyrelsens avlöningsanslag för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 1 290 000 kronor, vilket innebär en höjning med 88 700 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med avslag å motionerna I: 343 och II: 418, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1957/58:

Avlöningsstat

F i s k e r i s t y r e l s e n

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	123 000	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 500	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	144 600	
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	500	
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	77 200	347 800

T i l l s y n s a v d e l n i n g e n

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	16 200	
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	219 400	
3. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	11 500	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	67 300	314 400

Sötvattenslaboratoriet

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	65 000	
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	28 100	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	27 800	120 900
		<hr/>

Havsfiskelaboratoriet

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	45 300	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	6 700	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	120 200	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	50 900	223 100
		<hr/>

Undersöknings- och bevakningsfartygen

Skagerak

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	97 200	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	115 700	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	29 100	242 000
		<hr/>

Eystrasalt

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 400	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	29 200	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 700	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 500	41 800
		<hr/>

Summa kronor

1 290 000

c) till *Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök*: Avlöningar å riksstaten för budgetåret 1957/58 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 290 000 kronor;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 343 och II: 418, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet ovan anfört.

2:o) Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader

Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök har i sin anslagsframställning anhållit, att anslaget skall ökas med 72 400 kronor till 537 800 kronor på sätt framgår av följande sammanställning.

	1956/57	Ökning
<i>Fiskeristyrelsen</i>		
1. Reseersättningar	49 000	15 000
2. Övriga expenser	35 500	5 000
3. Bibliotek	1 500	1 500
<i>Sötvattenslaboratoriet</i>		
4. Reseersättningar	5 000	2 500
5. Publikationstryck	3 300	1 700
6. Bibliotek	1 000	500
7. Underhåll av dammar m. m.	2 000	500
8. Engångsanslag för iståndsättning av bryggå	—	22 000
9. Drift och underhåll av båtar	200	300
10. Fiskeriförsök m. m.	1 000	1 000
<i>Havsfiskelaboratoriet</i>		
11. Reseersättningar	12 100	2 400
12. Övriga expenser	6 000	1 000
13. Bibliotek	500	500
14. Instrument- och laboratoriekostnader	21 000	5 000
15. Engångsanslag för vissa byggnadsarbeten å Bornö station	—	5 000
<i>Undersöknings- och bevakningsfartygen</i>		
<i>S k a g e r a k</i>		
16. Undersökningsmateriel	22 000	3 000
<i>E y s t r a s a l t</i>		
17. Nyanskaffning samt reparationer av redskap och apparater m. m.	8 500	3 000
18. Vinterförläggning, vårutrustning jämte reparationer, komplettering m. m.	7 500	2 500
	Summa ökning	72 400

Av de i omkostnadsstaten för fiskeristyrelsen med tillsynsavdelningen för budgetåret 1956/57 anvisade beloppen har för tillsynsavdelningen beräknats för sjukvård m. m. 900 kronor, för reseersättningar 25 000 kronor, för expenser 17 400 kronor, för publikationstryck 1 500 kronor, för bibliotek 1 500 kronor samt för laboratoriekostnader 26 500 kronor eller tillhoppa 72 800 kronor. Av anslagsposterna till expenser och laboratoriekostnader utgör 3 500 respektive 16 000 kronor engångsbelopp för anskaffning av möb-

ler m. m. samt laboratorietrustning. Fiskeristyrelsen hemställer, därest nuvarande provisorium beträffande vattenvårdens organisation kommer att förlängas, om en förstärkning av anslagsposterna till reseersättningar, expenser och bibliotek med respektive 5 000, 4 000 och 1 000 kronor eller tillhoppa 10 000 kronor. Härutöver äskar styrelsen vissa engångsbelopp å tillsammans 78 000 kronor för upprustning av kontorsmaskinparken (6 000 kronor), för anskaffning av instrument och laboratorietrustning (32 000 kronor) samt för anskaffande av laboratoriebil (40 000 kronor). Efter avdrag av för innevarande budgetår anvisade engångsbelopp uppgår den begärda ökningen under tillsynsavdelningens omkostnadsanslag till $(10\,000 + 78\,000 - 19\,500 =) 68\,500$ kronor.

Föredragande statsrådet har — efter en närmare redogörelse för motiveringen för yrkandena under de olika punkterna ävensom för i ärendet avgivna yttranden — anfört följande.

»Vid behandlingen av fiskeristyrelsens avlöningsanslag har jag förordat en förstärkning av personalen vid tillsynsavdelningen. Med hänsyn bl. a. härtill finner jag mig böra föreslå dels en uppräknig av de för tillsynsavdelningens omkostnader anvisade medlen, dels anvisande av engångsbelopp för utrustning. Vidare bör i enlighet med vad jag föreslagit i fråga om avlöningsanslaget tillsynsavdelningens omkostnader redovisas skilda från fiskeristyrelsens. Jag förordar sålunda, att de för tillsynsavdelningen för budgetåret 1956/57 beräknade beloppen till reseersättningar, övriga expenser och bibliotek skall höjas med respektive 10 000, 4 000 och 500 kronor eller sammanlagt med 14 500 kronor. Vidare torde för anskaffning av möbler m. m. samt av instrument och laboratorietrustning böra anvisas 3 500 respektive 20 000 kronor eller sammanlagt 23 500 kronor. Även för anskaffning av laboratoriebil torde böra anvisas medel. Enligt vad jag inhämtat, uppgår kostnaderna för en sådan numera till omkring 48 500 kronor. Tillsynsavdelningens omkostnadsstat skulle följaktligen med utgångspunkt från de för avdelningen för budgetåret 1956/57 beräknade beloppen med avdrag för engångsanslag samt från vad jag nu föreslagit för budgetåret 1957/58 behöva upptagas med $(72\,800 - 19\,500 + 14\,500 + 23\,500 + 48\,500 =) 139\,800$ kronor.

Vad angår styrelsen med undantag av tillsynsavdelningen kan jag icke tillstyrka den föreslagna höjningen av beloppet för övriga expenser eller den föreslagna anslagsposten till styrelsens bibliotek. Posten till reseersättningar bör med hänsyn till de höjda järnvägstaxorna samt höjningen av traktementen och bilersättning uppräknas med 5 000 kronor. Vidare bör posten till expenser till följd av nytt kollektivavtal för städningsspersonal höjas med 500 kronor. Med hänsyn till belastningen bör slutligen posten till sjukvård m. m. nedräknas med 300 kronor. Styrelsens omkostnadsstat torde sålunda böra upptagas med $(46\,900 + 5\,000 + 500 - 300 =) 52\,100$ kronor.

För sötvattenslaboratoriet bör posterna till reseersättningar och publikationstryck uppräknas med 600 respektive 300 kronor, vilken uppräknig är av automatisk karaktär. Vidare torde med hänsyn till bl. a. den allmänna

kostnadsstegringen för bibliotek, underhåll av dammar m. m. samt drift och underhåll av båtar posten till övriga utgifter böra uppräknas med (200 + 500 + 300 =) 1 000 kronor. Posten till sjukvård m. m. bör å andra sidan med hänsyn till belastningen nedräknas med 200 kronor. Övriga av styrelsen härvidlag förslagna höjningar kan jag däremot icke biträda. Till sötvattenslaboratoriet bör sålunda anvisas (28 900 + 600 + 300 + 1 000 — 200 =) 30 600 kronor.

I fråga om havsfiskelaboratoriet torde posterna till reseersättningar och publikationstryck böra uppräknas med 1 500 respektive 1 000 kronor, vilken uppräknings är av automatisk karaktär. Till följd av ökade kostnader för städning och bränsle bör vidare posten till expenser uppräknas med (500 + 600 =) 1 100 kronor. Posten till sjukvård m. m. bör med hänsyn till belastningen nedräknas med 200 kronor. Den av styrelsen föreslagna höjningen av posten till övriga utgifter för underhåll av bibliotek å Stora Bornö kan jag icke biträda. Ej heller kan jag tillstyrka det äskade engångsanslaget till vissa byggnadsarbeten på samma plats. Den föreslagna höjningen av posten till instrument- och laboratoriekostnader torde med hänsyn till vad jag under fiskeristyrelsens avlöningsanslag anfört beträffande havsfiskelaboratoriets instrumentmakare icke böra tillstyrkas. Såsom statskontoret påpekat bör de under havsfiskelaboratoriet upptagna särskilda uppbördsmedlen uppräknas med 160 kronor. Havsfiskelaboratoriets omkostnader bör alltså beräknas till (69 700 + 1 500 + 1 000 + 1 100 — 200 — 160 =) avrundat 72 900 kronor.

Vad angår undersöknings- och bevakningsfartygen torde jag få anmäla, att Kungl. Maj:t genom beslut den 13 april och 7 juni 1956 medgivit, att den i omkostnadsstaten för budgetåret 1956/57 för Skagerak uppförda anslagsposten till underhåll och utrustning får överskridas med sammanlagt högst 107 000 kronor för bestridande av kostnaderna för vissa översynsarbeten å fartyget ävensom för nyanskaffning av ett pådragsventilhus till propellermaskinen samt för lokala undersökningar av däck och av de elektriska kablarna utanför maskinrummet i fartyget. Genom förstnämnda beslut bemyndigade Kungl. Maj:t vidare fiskeristyrelsen att utlägga beställning å anskaffning och inmontering av nytt styrmaskineri för fartyget samt, för leverans under budgetåret 1956/57, å fyra arbetskolvar till gasgeneratorerna. Kungl. Maj:t förordnade, att kostnaden för kolvarna skulle påföras det för budgetåret 1956/57 för fartyget anvisade omkostnadsanslaget, samt förklarade, att Kungl. Maj:t framdeles efter framställning av styrelsen skulle meddela beslut om medelsanvisning för att täcka kostnaderna för anskaffning och inmontering av det nya styrmaskineriet.

Vidare torde i detta sammanhang få anmälas, att fiskeristyrelsen den 21 november 1956 till jordbruksdepartementet inkommit med förslag till skyndsamma åtgärder för att försätta Skagerak i driftsdugligt skick. Fiskeristyrelsen anmäler i skrivelsen, att sjöfartsstyrelsen beslutat, att förnyad fullständig sjövärdighetsbesiktning av fartygets huvudmaskiner i vissa delar skall verkställas, innan fartyget åter får nyttjas till sjöfart. Vidare anför

fiskeristyrelsen bl. a., att den anser, att den ålagda besiktningen kommer att medföra högst betydande kostnader utan att skapa garantier för att fartyget därefter kommer att fylla skäligen krav på driftsäkerhet. Under sådana förhållanden anser sig fiskeristyrelsen icke kunna taga på sitt ansvar att tillstyrka eller genomföra den ålagda besiktningen och därav följande anskaffnings- och förnyelseåtgärder. Fiskeristyrelsen framlägger därför i skrivelsen alternativa förslag till installation av ett nytt framdrivningsmaskineri m. m. samt hemställer om beslut rörande användningen av det av 1954 års riksdag anvisade anslaget till anskaffande av framdrivningsmaskineri för undersöknings- och bevakningsfartyget Skagerak i överensstämmelse med i skrivelsen framlagda riktlinjer. I anslutning härtill föreslås, att fartygets egen personal skall anlitas för förberedande åtgärder för maskininstallationen samt för vissa andra arbeten å fartyget. Fiskeristyrelsen anför vidare, att kostnaden för vissa av de löpande underhållsarbeten, vilka förelagts styrelsen av statens fartygsinspektion, icke bör bestridas ur anslaget till det nya maskineriet.

Fiskeristyrelsens skrivelse är f. n. föremål för remissförfarande samt överväganden inom jordbruksdepartementet. Emellertid har Kungl. Maj:t den 21 december 1956 bemyndigat styrelsen att vidtaga vissa åtgärder i syfte att göra fartyget brukbart. Huruvida fartyget därefter skall kunna användas, intill dess installation av ett nytt framdrivningsmaskineri kan ske, eller om fartyget under någon tid måste läggas upp och undersöknings- och bevakningsverksamheten under tiden ordnas på annat sätt, kan icke f. n. avgöras. Vid sådant förhållande är det självfallet svårt att nu beräkna kostnaderna under nästa budgetår för den undersöknings- och bevakningsverksamhet, som bedrivs med fartyget. Under den tid, fartyget kan komma att vara obrukbart, bör uppenbarligen sagda verksamhet inskränkas så långt möjligt. Det är emellertid också klart, att bl. a. vissa fortlöpande undersökningar icke kan få äventyras genom ett avbrott. För den verksamhet, som befinner sig vara oundgängligen nödvändig, bör i första hand Eystrasalt tagas i anspråk. I övrigt bör undersökas möjligheten att anlita marinens eller andra statens fartyg. Det torde dock vara ofrånkomligt att under någon tid förhyra ett lämpligt fiskefartyg för vissa undersökningar.

För att täcka kostnaderna för den undersöknings- och bevakningsverksamhet, som sålunda under nästa budgetår kan komma att bedrivas med annat fartyg än Skagerak, torde de å omkostnadsstaten för Skagerak uppkommande besparingarna få tagas i anspråk. Frågan om medel till kostnaderna för en eventuell besiktning av Skagerak torde jag senare få anmäla för Kungl. Maj:t.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, bör till omkostnader för Skagerak upptagas ett jämfört med innevarande budgetår i huvudsak oförändrat belopp. Endast en formell uppräknig av posten till sjukvård m. m. med 800 kronor med hänsyn till belastningen synes böra företagas. Till omkostnader för Skagerak bör sålunda beräknas (201 800 + 800 =) 202 600 kronor.

I fråga om undersöknings- och bevakningsfartyget Eystrasalt finner jag mig icke kunna biträda de av fiskeristyrelsen föreslagna höjningarna. Med hänsyn till belastningen bör emellertid posten till sjukvård m. m. uppräknas med 100 kronor. Till omkostnaderna för Eystrasalt torde sålunda böra beräknas ett belopp av $(45\ 300 + 100 =) 45\ 400$ kronor.

Fiskeristyrelsens förslag, att de under styrelsens och laboratoriernas omkostnadsstater upptagna posterna till publikationstryck skall erhålla karaktär av reservationsanslag, kan jag icke biträda.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med $(139\ 800 + 52\ 100 + 30\ 600 + 72\ 900 + 202\ 600 + 45\ 400 =) 543\ 400$ kronor. I förhållande till det för innevarande budgetår för samma ändamål anvisade anslaget innebär detta en ökning med 78 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i sinom tid fastställa stat för anslaget.»

Utskottet. Med anledning av vad som yrkats i motionen II: 423 vill utskottet erinra om att Kungl. Maj:t under nästföregående anslagspunkt icke ansett sig kunna förordna anvisandet av ett särskilt statsbidrag för komplettering av utrustningen vid konserveringsforskningsinstitutets analyslaboratorium i Göteborg. Utskottet, som under nämnda anslagspunkt biträtt Kungl. Maj:ts förslag, avstyrker följaktligen bifall till motionen. Vid sådant förhållande och då icke heller Kungl. Maj:ts nu förevarande anslagsberäkning föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 423, till *Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Omkostnader* å riksdagen för budgetåret 1957/58 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 543 400 kronor.

Stockholm den 11 april 1957

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Anderberg*, Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Mossberger, Gunnar Berg*, Franzén, Uno Olofsson och Yngve Nilsson;

från a n d r a kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Antby, Jacobson* i Vilhelmina, Lindström*, Arweson, Jönsson* i Gärd's Köpinge, Eliasson i Motala, Franzén i Motala, Johansson i Öckerö och Hedín.

* Ej närvarande vid justeringen.